

МАКЕДОНСКИ МЕДИЦИНСКИ ПРЕГЛЕД

СПИСАНИЕ НА МАКЕДОНСКОТО ЛЕКАРСКО ДРУШТВО

ПСИХИЈАТРИСКА БОЛНИЦА "СКОПЈЕ" - СКОПЈЕ
ЦЕНТАР ЗА СУДСКА ПСИХИЈАТРИЈА

ЗДРУЖЕНИЕ НА ПСИХИЈАТРИТЕ НА
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ЗБОРНИК НА РЕЗИМЕА

ПРВ МАКЕДОНСКИ СИМПОЗИУМ
ПО СУДСКА ПСИХИЈАТРИЈА

Oхрид, 12-14 Јуни 1997

На лекарската комисија се упатуваат со се потешки дијагнози: психозис маниако-депресиба, параноидно халуцинаторен синдром, шизофренија, психопатија и други.

Поради добивање различни наоди од повеќе неуропсихијатри за ист пациент, а не е под стално следење и опсервација на избран психијатар за објективен заклучок, лекарската комисија е принудена да арбитрира. Инсистирањето да се хоспитализира поради сериозноста на дијагнозата заради тимска стационарна обсервација и доктринарен заклучок и прогноза, наидуваме на неверојатен одпор кај пациентите и амбулантските специјалисти што доведува до дубиози.

25 НАМАЛЕНА И БИТНО НАМАЛЕНА ПРЕСМЕТЛИВОСТ ВО СУДСКО-ПСИХИЈАТРИСКИТЕ ВЕШТАЧЕЊА

Д-р Џорлев А.; Џоневска Л., психолог
ЈЗО Медицински центар - Штип

Авторите изнесуваат некои размишлувања околу проблемите што настануваат околу дефинирањето на термините - намалена пресметливост и битно намалена пресметливост при судско психијатриски вештачења.

Иако член 12 од Кривичниот закон не предвидува дека лицето при извршувањето на кривичното дело може да биде со намалена пресметливост но не до битен степен (не битно), сепак во практиката се повеќе се спрекаваме со ситуацији каде овој термин би бил најадекватен и најмногу би одговорал на истината.

Мислиме дека со оваа одредба на Кривичниот закон стеснет е првенствено психијатарот, а делумно и правникот во својата судница.

26 ОДМЕНА НА МЕРКАТА НА БЕЗБЕДНОСТ

Проф. д-р Киравски Г.; д-р Златков А.;
д-р Хаци-Ангелковски Г.
Психијатрска болница "Скопје" - Скопје

Авторите во својот труд прават преглед на форензичката популација со изречена мерка на безбедност на судделот за судска психијатрија во психијатриската Болница - Скопје во периодот 1990-1995 година.

Во трудот се опфатени следните параметри: возрастта на пациентите, стапето на

вично дело, експертизата над пациентот и факторите кои влијаеле врз донесувањето на дијагнозата и мнението во заклучокот, времето на престој и времето на одменување на мерката.

Посебен осврт и акцент е даден на можноста на одмена на мерката за безбедност која како институција му е обозможена на располагање на форензичкиот пациент, нејзината искористеност и правилна примена.

27 МЕРКИ НА БЕЗБЕДНОСТ ОД МЕДИЦИНСКИ (КУРАТИВЕН) КАРАКТЕР

Доц. Каневче М.
Правен факултет - Скопје

Во трудот ќе бидат обработени освен следниве аспекти:

- природата на мерките на безбедност Задолжително психијатрско лекување и чување во здравствена установа и Задолжително лекување на слобода;
- законски услови за изрекување на мерките за безбедност од медицински карактер;
- проблеми и дилеми сврзани со изрекувањето и извршувањето на овие мерки на безбедност во практиката;
- правната сигурност на лицата за кои доаѓа предвид изрекувањето на овие мерки;
- дали мерките на безбедност од медицински карактер треба и натаму да фигурираат во регистарот на казнените санкции.

28 СУДСКО-ПСИХИЈАТРИСКИ ВЕШТАЧЕЊА И ИЗРЕЧЕНИ ЗАШТИТНИ МЕРКИ ЗА БЕЗБЕДНОСТ ВО ПСИХИЈАТРИСКА БОЛНИЦА ДЕМИР ХИСАР ВО ПЕРИОДОТ ОД 1990/96 Г

Д-р Филов И.; д-р Талевска В.
Болница за душевни болести
Демир Хисар

Бројот на судско-психијатриските вештачења е во пораст во последните години. Во психијатриската болница - Демир Хисар во период од 1990-1996 г. упатено е вкупно на судско психијатрски вештачења 75 пациенти.

Од вкупниот број на вештачени (75) потполно непресметливи биле 5 (6,6%), битно намалена

пресметливост 21 (27,8%), со намалена пресметливост 17 (22,6%), пресметливи 5 (6,6%), трајно деловно неспособни 26 (34,1%) и привремено деловно неспособни.

Потоа очевидно е дека бројот на прекршилите меѓу мажите е многу поголем, дека најголем дел од експертизите се правени за одредување на работна способност 27 (36%), кражби 19 (25,3%), Sch е дијагноза на прво место 30 (40%). Извршителите се преку 50 г. (25,3%-19, а по социјална застапеност 18 (24%)- најмногу се особи без занимање.

29 МЕРКА НА БЕЗБЕДНОСТ ИЛИ КАЗНУВАЊЕ

Бојациевска М., судија - Скопје

Во судската постапка кога сторителите се уживатели на психотропни супстанции.

Со истите дали да се оди на казнување во смисла на одредбите на КЗ, или кумулативно затворска казна со мерка за безбедност, или исклучиво мерка на безбедност, каква од каков тип и каква институција.

30 ПАРАНОЈА И ПРЕСМЕТЛИВОСТ

Проф. д-р Чадловски Г.
Клиника за психијатрија -
Клинички центар - Скопје

Меѓу параноидните состојби кои се сретнуваат како душевни растројства кај субјекти кај кои се поставува прашањето за пресметливост или деловна способност, паранојата, се чини дека прави повеќе дилеми, сомнежи или пак нејаснотии, и покрај тоа што како душевно растројство била позната од многу поодамна.

Комплексноста на проблемот како да се зголемува и со фактот што десетата ревизија на меѓународната класификација не ја дефинира како посебен нозолошки ентитет, како што беше досега, туку ја вклопува во групата на перзистентни најудничави растројства, заедно со параноидната психоза и парафренитета (F 22.0).

Во трудот се коментираат некои специфичности во однос на пресметливоста и деловната способност на параноичните состојби и честите дилеми не само на правниците туку и на психијатрите.

31 ПСИХИЈАТРИСКО ВЕШТАЧЕЊЕ НА УБИСТВО ВО АФЕКТ

Стр. сор. д-р Даневски Г.
Психијатричка болница "Скопје" - Скопје

На почетокот на овој труд се поставува прашање за разграничување на компетенциите во однос на проценката на психичката состојба во целост и мотивацијата посебно: правник или психијатар?

Потребно е да се свати да кај убиство во афект е надминато времето на насочување на напорите за утврдување на "фактичката состојба" и "материјалната вистина" и да мораме повеќе да се осврнеме на личноста на сторителот и неговата свесна и несвесна мотивација за извршување на делото, но и комплетниот склоп од ендогени и егзогени фактори кои во дадениот момент и префд тоа имале свое влијание. Некој не може да негира дека психијатарот во разбирањето и анализата на свесните и несвесните психички процеси во човекот сепак е постручен и од правникот без разлика колку тие процеси на прв поглед изгледаат многу едноставни. Според тоа, соработката би требало да ги спојува правниците и психијатрите, се во духот на синергизмот а не антагонизам и некакво ривалско ограничување на компетенциите.

32 ФОРЕНЗИЧКИ АСПЕКТИ НА ДЛАБИНСКАТА РАЗВОЈНАТА ПСИХОЛОГИЈА

д-р Симоновски Н.;
д-р Хаџи-Ангелковски Г.;
д-р Арсовска С.; д-р Манчевски Б.
Психијатричка болница "Скопје" - Скопје

Длабинската развојна психологија (синоними: метапсихологија, Его-психологија, динамски ориентирана психијатрија) како една од главните цели на своето истедување ја има несвесната мотивација на личноста и Его како централен орган на личноста во контролата, селектирањето и канализирањето на овие несвесни содржини.

Во кои домени на форензичката психијатрија се наоѓа апликацијата на оваа дисциплина, според некои автори спекулативна и недоволно емпирички потврдена?

Во трудот се разгледани повеќе вакви можности:

- истедување на личноста подложна на криминал во нејзиниот развоен период со своите семејни и средински фактори,